

ÖZET

MEYDAN YAYLASI-KARAGÖL-İSPİRTEPE CİVARI KARBONATLI KURŞUN-ÇİNKO YATAKLARININ MİNERALJİSİ VE JENEZİ

ALTUNCU Sinan Niğde Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Jeoloji Ana Bilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. M. Gürhan YALÇIN

Ocak 2000, 91 sayfa

İnceleme alanı, Orta Toroslar'da, nap tektoniğinin kırık ve faylarının yoğun olduğu bir alan içerisinde yer almaktadır. Devoniyen-Alt Kretase zaman aralığında oluşan çeşitli özelliklerdeki karbonatlı kayalar içerisinde, irili ufaklı çok sayıda kurşun-çinko cevherleşmesi damar, damarcık, fay ve genellikle K-G, D-B ve KD-GB yönlerindeki tektonik kırıklarla karst boşluklarında gözlenmektedir. Söz konusu yataklarda birincil cevher minerali olarak galenit, sfalerit, pirit, kalkopirit, fahlerz (frayberjit), ikincil mineral olarak simitsonit, serüzit, anglezit, hidrozoinkit, malakit, azurit, lepidokrokit, gang minerali olarak ise kalsit, dolomit ve kil mineralleri belirlenmiştir. Cevher parejenezlerine ait oluşan bu mineraller ve bunların optik özellikleri ile sfalerit ve galenitin bünyesinde bulunan Fe, Cu, Mn, Al, Mg, Ni, Ti, V, W, Co, Cd ve Ge elementlerinin varlığı, bize cevherleşmenin hidrotermal olarak oluştuğuna işaret etmektedir. Cevherin kaynağı, levha hareketlerine göre oluşan ve inceleme alanının yakın civarında görülen Üst Paleosen-Alt Eosen yaşlı Yahyalı Granatoid'ine bağlı metal iyonlanca zengin cevher magmasının zayıf zonları kat ederek yankayaçların kırık ve çatlaklarına yerleşmiş olabileceği düşünülmektedir.

Söz konusu cevherin yerleşiminden sonra, atmosferik şartlar ve hidrotermal etkileşim sonucu karstlaşma, remobilizasyon ile damarlar içerisindeki sedimantasyon sonucu cevherleşme son halini almıştır.

SUMMARY

MINERALOGY AND GENESIS OF CARBONATE-BEARING ZINC-LEAD DEPOSITS OF MEYDAN YAYLASI-KARAGÖL-İSPİRTEPE (NİĞDE) REGION

ALTUNCU, Sinan University of Niğde Graduate School of Natural and Applied Sciences Department of Geological Engineering

Supervisor: Assist. Prof. Dr. Gürhan YALÇIN

January 2000, 91 pages

The area under investigation in middle Taurus mountain lies when fault and cracks of nape tectonic are mostly seen. In the period from Devonian to Lower Cretaceous, a number of small and big lead-zinc mineralization within numerous different carbonates-rocks deposited are found as veins, vein like and generally along the tectonic fractures trending N-S and NE-SW directions. In the above mentioned deposits, primary ore minerals galena, sphalerite, pyrite, kalkopyrite, freibergite, secondary ore minerals; cerussite, anglesite, simithsonite, hidrozoinkite, malachite, azurite, and lepidocrosite, gang minerals calcsite, dolomite, clay minerals are determined. The mineral paragenesis and the features of these with the existence of sphalerite and galena which contain Fe, Cu, Mn, Al, Mg, Ni, Ti, U, W, Co, Cd and Ge, additionally existence, belongs to the same paragenesis, indicate that mineralization took place by hydrothermal processes. Ore deposit, is thought to be formed from magma rich in metal ions which belong to Yahyalı Granatoid formed in the period from upper Paleocene to lower Eocene that is seen in the study region and depending on tectonic plate movement, it goes through weak zones and remains in the break fractures of side rock after this movement, this remnant one takes its final form from the sedimentation which takes place in vein by mobilization and the formation of karst due to atmospheric condition and hydrothermal reactions.